

Európsky ombudsman

Výročná správa
za rok 2015

Európsky ombudsman

Výročná správa
za rok 2015

Obsah

Úvod	4
1. Rok 2015 v kocke	6
2. Klúčové témy	7
2.1. Transparentnosť	7
2.2. Transparentnosť v rozhodovaní EÚ	9
2.3. Transparentnosť lobizmu	10
2.4. Etické otázky	12
2.5. Základné práva	14
2.6. Politika hospodárskej súťaže EÚ	15
2.7. Účasť verejnosti na rozhodovaní EÚ	16
2.8. Agentúry EÚ	17
3. 20. výročie vytvorenia úradu ombudsmana	19
4. Vzťahy s inštitúciami EÚ	21
4.1. Európsky parlament	21
4.2. Výbor pre petície	21
4.3. Európska komisia	22
4.4. Iné inštitúcie a agentúry EÚ	22
4.5. Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím	23
5. Európska sieť ombudsmanov	25
6. Zdroje	29
6.1. Rozpočet	29
6.2. Využívanie zdrojov	29
6.3. Tím ombudsmanky	30
7. Typ a zdroj sťažností	31
8. Na koho?	34
9. Na čo?	35
10. Dosiahnuté výsledky	36
11. Ako riešime prípady	38
12. Vyhovenie návrhom ombudsmanky	39
Ako nadviazať kontakt s európskou ombudsmankou	40

Úvod

Emily O'Reilly, európska ombudsmanka.

S potešením vám predstavujem našu výročnú správu za rok 2015.

Pre úrad európskeho ombudsmana to bol špeciálny rok, keďže oslávil 20 rokov svojej existencie. Od roku 1995 sa úrad zaoberal 48 840 sťažnosťami.

Vďaka nezávislosti a nestrannosti – zásadám, ktoré sú základom jeho prístupu od prvého dňa – sa z úradu rýchlo stal uznávaný orgán, akým je dnes. Som hrdá na to, že môžem pokračovať v tejto tradícii.

Tento rok je výnimočný aj z iného dôvodu. Preukázalo sa, že práca ombudsmana môže časom pozitívne ovplyvniť správanie správy EÚ, čo je v súlade s mojou stratégiou zameranou na zaistenie väčšieho vplyvu, významu a viditeľnosti tohto úradu.

Vďaka strategickým vyšetровaniam problémov v inštitúciách EÚ dokázal môj úrad prispieť k ešte väčšiemu zvýšeniu už teraz vysokej úrovne transparentnosti a administratívnych noriem vo verejných orgánoch EÚ.

Tak tomu bolo v prípade viacerých záležitostí a inštitúcií v roku 2015. Komisia, napríklad, v prípade obchodných rokovaní medzi EÚ a USA výrazne pokročila v aktívnom zverejňovaní mnohých dokumentov v súvislosti s Transatlantickým obchodným a investičným

partnerstvom (TTIP). Transparentnosť tiež zaradila ako základnú zásadu do svojej novej obchodnej stratégie uverejnenej v októbri.

Komisia v súlade s odporúčaniami môjho úradu týkajúcimi sa riadneho riešenia prípadov tzv. otáčavých dverí začala tiež zverejňovať mená a údaje niektorých vyšších úradníkov, ktorí odchádzajú z inštitúcie pracovať inde.

Európska centrálna banka po tom, ako som sa na ňu obrátila, vypracovala zásady pre prejavy a oznámila, že bude uverejňovať stretnutia členov svojej výkonnej rady, zatiaľ čo agentúra Frontex prijala moje odporúčania na zabezpečenie dodržiavania základných práv nútene vrátených migrantov z EÚ.

Môj úrad často nebol jediným subjektom konajúcim v týchto prípadoch, umožnil však riešenie obáv vyjadrených občanmi, občianskou spoločnosťou alebo poslancami Európskeho parlamentu tým, že požiadal inštitúcie EÚ, aby prijali konkrétne kroky.

Zatiaľ čo tieto výsledky predstavujú systémové prínosy pre občanov, základom mojej práce je pomáhať jednotlivcom, ktorí čelia problémom s verejnou správou. S veľkým uspokojením konštatujem, že v roku 2014 miera plnenia mojich návrhov v rámci inštitúcií EÚ dosiahla rekordných 90 %, čo je o celých 10 percentuálnych bodov viac než predchádzajúcim roku.

V tomto roku sa začali predkladať reformné návrhy pre európsku sieť ombudsmanov (ENO), napríklad vykonávanie súbežného vyšetrovania na vnútroštátnej a európskej úrovni. Návrhy, ktoré vychádzali z našej úspešnej spolupráce v priebehu vyšetrovania agentúry Frontex, sú zamerané na väčšie prínosy pre občanov vďaka našim vzájomným odborným skúsenostiam.

Ombudsmani obvykle vnímajú pokrok z hľadiska toho, čo je ešte potrebné urobiť. Ja sa však domnievam, že môžeme pokojne vyhlásiť, že uplynulý rok predstavuje je silný odrazový mostík pre ďalšiu prácu.

Ďakujem všetkým, ktorí nám umožnili riadne vykonávať našu prácu.

Emily O'Reilly

Rok 2015 bol pre inštitúciu ombudsmanky bohatý na udalosti, keďže ombudsmanka vychádzala zo svojej stratégie zameranej na zaistenie väčšieho vplyvu, viditeľnosti a významu. Tu sú niektoré dôležité kľúčové udalosti z tohto roku:

2015

Európska ombudsmanka je tu, aby pomáhala občanom v celom rade záležitostí týkajúcich sa inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ, počnúc zmluvnými problémami cez porušovanie základných práv až po nedostatok transparentnosti v rozhodovaní alebo odmietnutie prístupu k dokumentom. Emily O'Reilly od nástupu do funkcie v roku 2013 čoraz častejšie dopĺňa prácu ombudsmanky spojenú s riešením sťažností strategickými vyšetrovaniami z vlastného podnetu. Cieľom je pomôcť čo najväčšiemu počtu občanov preskúmaním záležitostí, ktoré sú podľa všetkého systémového charakteru. Bez ohľadu na to, či sa vyšetrowanie uskutočňuje na základe individuálnej sťažnosti, alebo je súčasťou strategického vyšetrowania, cieľom je zabezpečiť, aby občanom poskytovala služby transparentná a dobre fungujúca verejná správa EÚ.

2.1. Transparentnosť

Emily O'Reilly, európska ombudsmanka.

Údajný nedostatok transparentnosti bol stále najčastejšie uvádzaným problémom, na ktorý upozorňovali európsku ombudsmanku, a v roku 2015 predstavoval 22,4 % sťažností. Takéto prípady sa týkajú napríklad inštitúcií, ktoré odmietli poskytnúť prístup k dokumentom a informáciám.

Takýmto príkladom je [strategické vyšetrowanie](#), ktoré začala ombudsmanka v súvislosti s transparentnosťou navrhovaného Transatlantického obchodného a investičného partnerstva (TTIP) medzi EÚ a USA. Komisia v marci v roku 2015 reagovala na

#1

Cecilia Malmström

Good, constructive discussions with @EUombudsman Emily O'Reilly today, on how to take transparency in #TTIP negotiations further

Európska komisárka pre obchod Cecilia Malmström vyjadrila uznanie európskej ombudsmanke Emily O'Reilly za hodnotné a konštruktívne diskusie o tom, ako ďalej rozvíjať transparentnosť v rokovaní o TTIP.

Členské štáty EÚ poverili Európsku komisiu rokovať v ich mene o partnerstve TTIP.

#2

Alberto Alemanno

The #ECB embraces transparency following @EUombudsman recommendations | @TheGoodLobby

Európska centrálna banka prijíma opatrenia na zvýšenie transparentnosti na základe odporúčani európskej ombudsmanky.

návrhy ombudsmanky týkajúce sa zvýšenia transparentnosti rokovaní o TTIP a prisľúbila, že aktívne zverejní viac dokumentov týkajúcich sa TTIP, a ombudsmanka tento posun **ocenila**. Ombudsmanka **napísala** tiež komisárke EÚ pre obchod Cecilii Malmströmovej, že víta doteraz prijaté opatrenia a požiadala, aby sa transparentnosti v novej obchodnej stratégii venovala väčšia pozornosť. Komisia v októbri uverejnila novú obchodnú stratégiu a transparentnosť bola v nej uvedená ako jedna z troch základných zásad. [#1](#)

Tieto postupné kroky predstavujú významný pokrok v súvislosti s transparentnosťou obchodných rokovaní. Komisia však nereagovala len na činnosť ombudsmanky. Znepokojenie vyjadrili mnohí účastníci – počnúc občianskou spoločnosťou až po členov Európskeho parlamentu. Začaté vyšetrovanie umožnilo ombudsmanke mnohé z týchto obáv tlmočiť ďalej a na základe konkrétnych návrhov prispieť k dosiahnutiu hmatateľných výsledkov.

Ďalšou inštitúciou, ktorá dosiahla v roku 2015 významný pokrok smerom k väčšej transparentnosti, bola Európska centrálna banka (ECB). Ombudsmanka **napísala** v máji prezidentovi ECB Mariovi Draghimu a požiadala ho o vysvetlenie týkajúce sa prípadu, keď podľa všetkého boli menšej skupine subjektov prezradené potenciálne citlivé informácie týkajúce sa trhu. Prezident Draghi **odpovedal**, že list ombudsmanky primäl ECB k zvažovaniu ďalších krokov na zvýšenie transparentnosti jej komunikačných kanálov. V októbri ECB zverejnila nové zásady pre vystúpenia, v ktorých sa uvádza, že na neverejných podujatiach alebo počas bilaterálnych stretnutí nesmie dôjsť k poskytnutiu žiadnych informácií citlivých pre trh. Ustanovila tiež pravidlo „tichého obdobia“, počas ktorého vystúpenia a verejné prejavy uskutočnené počas siedmich dní pred zasadaniami Rady guvernérov nesmú obsahovať vyjadrenia, ktoré by mohli ovplyvniť očakávania týkajúce sa plánovaných rozhodnutí v oblasti menovej politiky. [#2](#)

Koncom októbra banka oznámila, že od jari 2016 začne, a to s trojmesačným oneskorením, uverejňovať zoznam stretnutí členov jej výkonnej rady. V decembri na základe týchto krokov rozšírila „tiché obdobie“ v tom zmysle, že sa členovia výkonnej rady nesmú v týždni pred zasadaniami Rady guvernérov stretávať a hovoriť s médiami, účastníkmi trhu alebo inými externými zainteresovanými stranami o záležitostiach týkajúcich sa menovej politiky. Ombudsmanka **uvítala** tieto postupy a pripomenula, že vzhľadom na obrovskú zodpovednosť, ktorá bola zverená ECB, je mimoriadne dôležité, aby sa usilovala o dosiahnutie najvyššej úrovne riadenia.

2.2. Transparentnosť v rozhodovaní EÚ

Keďže právne predpisy EÚ ovplyvňujú prakticky všetky oblasti života občanov, je nevyhnutné, aby sa k tvorbe práva pristupovalo zodpovedne so zreteľom na verejnosť.

Toto bol jeden z dôvodov rozhodnutia európskej ombudsmanky začať vyšetrowanie transparentnosti „trialógov“ v máji 2015. Trialógy sú neformálne rokovania medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, ktorých účelom je dosiahnuť konečnú dohodu o nových právnych predpisoch EÚ. V rámci postupu spolurozhodovania EÚ Parlament a Rada musia spoločne prijať legislatívne návrhy predložené Komisiou. Keďže na základe tohto postupu sa môžu uskutočniť až tri čítania, vďaka zvýšenému využívaniu trialógov je teraz 80 % právnych predpisov EÚ schválených už v prvom čítaní.

Viacerí účastníci – vrátane poslancov Európskeho parlamentu, poslancov národných parlamentov, organizácií občianskej spoločnosti a podnikov – vyjadrili obavy, že zvýšenie efektívnosti vďaka postupu trialógu môže byť na úkor transparentnosti. [#3](#)

Pri začatí vyšetrowania ombudsmanka poslala listy [predsedovi Komisie](#), [predsedovi Parlamentu](#) a [generálnemu tajomníkovi Rady](#), v ktorých uviedla, že trialógy sa čoraz častejšie vnímajú ako miesto, kde sa rozhoduje o obsahu konečného znenia právnych predpisov. Ombudsmanka položila rad otázok týkajúcich sa najmä aktívneho zverejňovania dokumentov z trialógu. Informovala tiež tieto tri inštitúcie, že by v rámci vyšetrowania chcela skontrolovať spisy trialógu v prípade dvoch nedávno prijatých právnych predpisov (nariadenie o klinických skúškach a smernica o hypotekárnych úveroch). Tieto dva právne predpisy boli vybrané preto, lebo sa týkajú záležitostí širokého verejného záujmu.

Na konferencii zameranej na preskúmanie transparentnosti trialógu, ktorú organizoval úrad ombudsmana v septembri, sa zúčastnilo viac než 250 poslancov EP, predstavitelia záujmových skupín, novinári, akademickí pracovníci a iní. Účastníci

Podujatie európskej ombudsmanky Trialógy a transparentná tvorba právnych predpisov.

#3

Aoife White

Much EU law is hammered out in closed-door 'trialogues.' Got an opinion on that? @EUombudsman is listening: [http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/en/61593/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/en/61593/html.bookmark...)

Veľa právnych predpisov EÚ sa pripravuje prostredníctvom „trialógov“ za zatvorenými dverami. Aký je váš názor? Európska ombudsmanka načúva.

#1 **Storify**

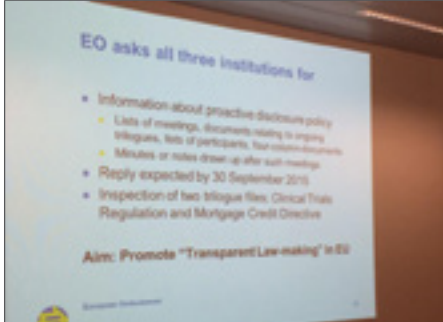

Trialógy a transparentná tvorba právnych predpisov

Online aktivita počas podujatia Trialógy a transparentná tvorba právnych predpisov, ktoré európska ombudsmanka organizovala 28. septembra pri príležitosti Medzinárodného dňa za právo vedieť.

#1 **Európska ombudsmanka**

[Tlačová správa] Európska ombudsmanka Emily O'Reilly začala vyšetrovanie transparentnosti „trialógov“ s cieľom podporiť transparentnú tvorbu práva v EÚ. Trialógy sú neformálne rokovania medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, ktorých účelom je dosiahnuť skorú dohodu o nových právnych predpisoch EÚ.

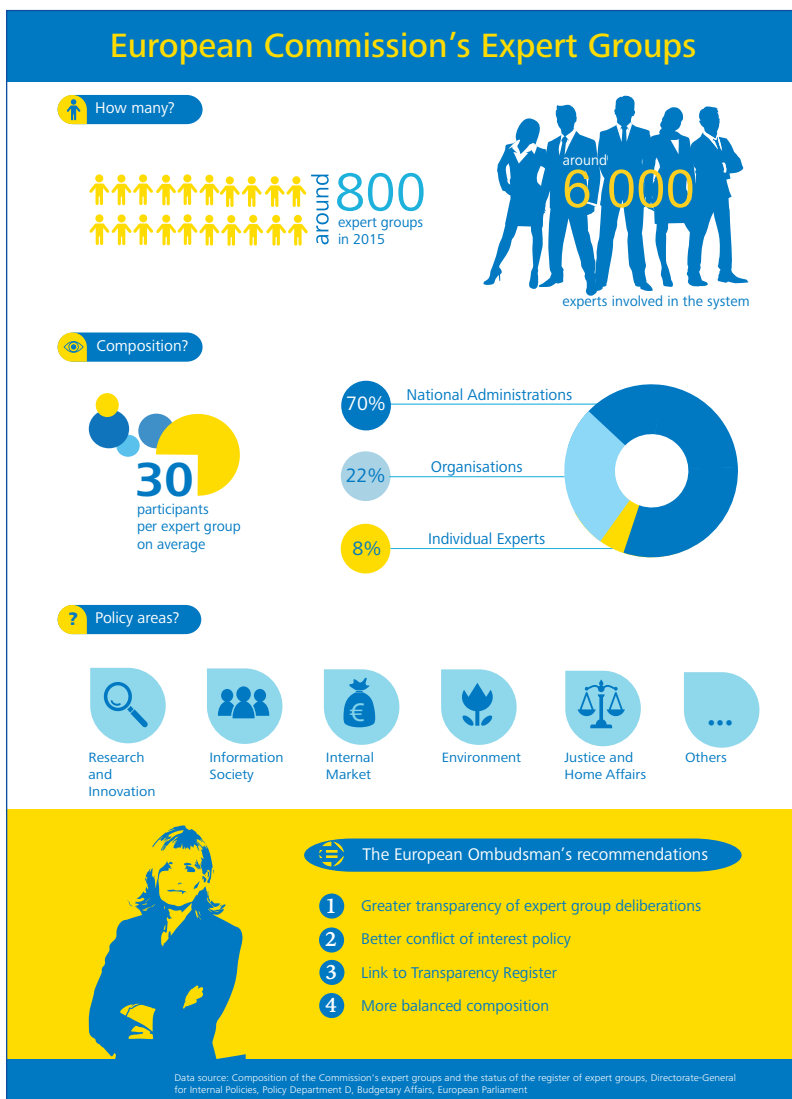
otvorenejšie diskutovali o výhodách uskutočňovania procesu trialógu vrátane toho, či je potrebné zverejniť harmonogramy a programy takýchto stretnutí. #1

V decembri po prijatí stanovísk inštitúcií k transparentnosti trialógov a uskutočnení kontroly spisov úrad ombudsmana **začal** verejnú konzultáciu. V rámci konzultácie sa očakávajú stanoviská jednotlivcov, mimovládnych organizácií, podnikateľských združení a iných organizácií k radu otázok týkajúcich sa aj toho, či proces trialógu je dostatočne transparentný a ako by zvýšená transparentnosť mohla ovplyvniť legislatívny proces. Výsledky verejnej konzultácie, ako aj kontrola spisov trialógu a stanoviská každej z troch inštitúcií sa premietnu do celkového hodnotenia ombudsmanky zameraného na to, aké kroky možno podniknúť na zvýšenie transparentnosti trialógu. #1

Transparentnosť sa týka aj verejných správ, ktoré majú konať otvorene pri odôvodňovaní rozhodnutí. Toto bolo základom **sťažnosti**, ktorú nemecký občan predložil ombudsmanke. Obvinil Komisiu, že nevysvetlila riadne, prečo nevyšetrila jeho sťažnosť na porušenie právnych predpisov. Tvrdil v nej, že Nemecko nevykonávalo správne smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách. Ombudsmanka uviedla kritickú poznámku, lebo zistila, že Komisia dostatočne neodôvodnila, prečo nekonala v dvoch záležitostiach, na ktoré poukázal sťažovateľ a ktoré sa týkajú spôsobu, akým Nemecko uchováva a spracúva údaje a jeho pravidiel v súvislosti s elektronickým marketingom.

2.3. Transparentnosť lobizmu

Tvorcovia politiky potrebujú pri príprave legislatívnych návrhov často odborné informácie. Komisia má v súčasnosti viac než 800 expertných skupín, ktoré jej radia v oblasti politiky. Zloženie týchto skupín a obmedzený prístup verejnosti k informáciám v súvislosti s tým, ako tieto skupiny vykonávajú svoju prácu, však vyvolali kritiku. Ombudsmanka začala v roku 2014 vyšetrovanie týkajúce sa zloženia a transparentnosti týchto skupín. Príspevky k následnej verejnej konzultácii pomohli sformovať návrhy ombudsmanky na zlepšenie. Komisia **odpovedala** v máji 2015 a oznámila, že schválila novú politiku týkajúcu sa konfliktu záujmov v prípade expertov vymenovaných na základe osobnej spôsobilosti. Uviedla tiež, že konanie na výber expertov bude transparentnejšie a zaviazala sa uskutočniť revíziu registra jej expertných skupín. Ombudsmanka konštatovala, že tieto kroky sú **povzbudzujúce**, Komisia však musí urobiť viac na sprístupnenie týchto skupín verejnej kontrole. V **odporúčaní** vyzvala Komisiu, aby zverejňovala podrobné zápisnice zo stretnutí expertných skupín.

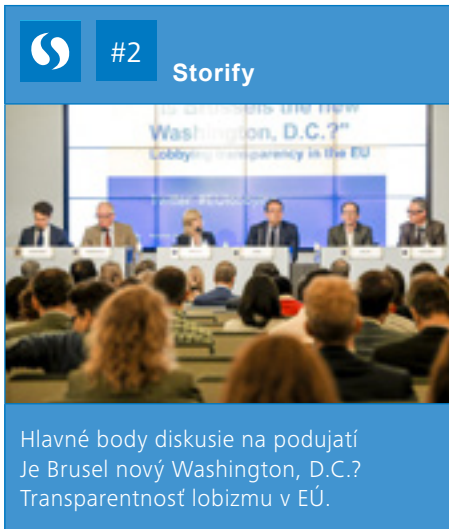

Približne 800 expertných skupín radí Európskej komisii v oblasti politiky.

Lobizmus v Bruseli tiež bol predmetom diskusie na vysokej úrovni s názvom Je Brusel nový Washington D.C.?, ktorú usporiadala ombudsmanka v máji 2015 a s prejavom na nej vystúpil aj podpredseda Komisie Frans Timmermans. V otváracom prejave

Podujatie európskej ombudsmanky: Je Brusel nový Washington, D.C.? Transparentnosť lobizmu v EÚ.

ombudsmanka zdôraznila význam spoľahlivých postupov, ktoré majú inštitúcie EÚ zavedené na zabezpečenie, aby si ich poslanci a úradníci uvedomovali, ako sa vyvíja nátlak. [#2](#)

Vyšetrovanie týkajúce zástupcov tabakového priemyslu bolo zamerané na to, ako lobisti vyvíjajú tlak, v rámci ktorého ombudsmanka [zistila](#), že Barrosova komisia – okrem GR pre zdravie – nebola dostatočne transparentná v súvislosti s tabakovým lobizmom, a teda neuplatňovala v plnej miere pravidlá OSN a usmernenia v tejto oblasti. Ombudsmanka vyzvala Komisiu, aby iniciatívne zverejnila online všetky stretnutia s tabakovými lobistami alebo s ich právnymi zástupcami, ako aj zápisnice z týchto stretnutí. V [stanovisku](#) k odporúčaniam ombudsmana Komisia uviedla, že si už plní povinnosti podľa Rámcového dohovoru o kontrole tabaku (FCTC) Svetovej zdravotníckej organizácie. Ombudsmanka [uviedla](#), že tento prístup pokladá za veľmi poľutovaniahodný a konštatovala, že verejné zdravie si zasluhuje najvyšší štandard. [#4](#)

#4

Newstalk Lunchtime

@EUombudsman on tobacco lobbying in the EU: @EU_Commission have an obligation not to hide behind the non binding nature of the guidelines

Európska ombudsmanka o tabakovom lobizme v EÚ: Európska komisia je povinná neskrývať sa za nezaväzný charakter usmernení.

2.4. Etické otázky

Dôvera verejnosti v inštitúcie EÚ môže byť oslabená, ak sa občania domnievajú, že vysokí úradníci môžu odísť zozastávaných funkcií a prijať prácu, napríklad v súkromnom sektore, ktorá zahŕňa lobovanie u bývalých kolegov. V nadväznosti na dve sťažnosti týkajúce sa prípadov „otáčavých dverí“ ombudsmanka v roku 2014 vydala rad odporúčaní, ako postupovať v takýchto prípadoch. V [liste](#) podpredsedníčke Komisie Kristalíne Georgievovej ombudsmanka poukázala na význam poskytnutia jasného zdôvodnenia v prípade, keď Komisia schváli budúce zamestnanie bývalých vysokých úradníkov.

V decembri Komisia začala uverejňovať mená niektorých vysokých úradníkov, ktorí odchádzajú z Komisie, aby zaujali nové pracovné miesta. Verejne dostupné informácie zahŕňajú predchádzajúce úlohy vysokých úradníkov, ich nové postavenie a hodnotenie Komisie týkajúce sa možných konfliktov záujmov. Ombudsmanka uvítala tento posun, ktorý je v súlade s jej [odporúčaniami](#), zdôraznila však, že trvá na svojej výzve adresovanej Komisii,

aby zverejňovala mená častejšie, než raz do roka, čo je zákonné minimum. Vyzvala aj ostatné inštitúcie a agentúry EÚ, aby zaviedli tieto opatrenia týkajúce sa transparentnosti, ako sa to požaduje v služobnom poriadku EÚ.

Zamestnanie po pôsobení v Komisii bolo tiež predmetom listu ombudsmanky adresovanom predsedovi Komisie Jeanovi-Claudovi Junckerovi, v ktorom vyzvala k aktívnemu prístupu k transparentnosti pracovných miest, na ktoré nastúpia bývalí komisári. Vo svojej odpovedi predseda Juncker uviedol, že Komisia zaistí, aby boli zápisnice zo zasadnutí Komisie ľahšie prístupné, keď sa prijme rozhodnutie o aktivitách bývalých komisárov po skončení ich funkčného obdobia. Ombudsmanka vo svojom liste v decembri naďalej zastávala názor, že Komisia by mala aktívne zverejňovať (a v prípade potreby upraviť osobné informácie) stanoviská *ad hoc* etickej komisie, na ktoré musí Komisia prihliadať pri posudzovaní budúcich úloh komisárov. #5

#5

Vicky Cann

Great letter to President Juncker from @EUombudsman to demand more transparency on #revolvingdoors moves by ex-comrs [http://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/60612/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/60612/html.bookmark...)

Skvelý list predsedovi Junckerovi od európskej ombudsmanky, v ktorom požaduje väčšiu transparentnosť v súvislosti s prípadmi otáčavých dverí bývalých komisárov.

V záujme zachovania vysokej úrovne etiky vo verejných správach sa vyžaduje, aby aj externí poradcovia podliehali prísnemu hodnoteniu možných konfliktov záujmov. Toto bolo podstatou prípadu, v ktorom sa britská nezisková organizácia sťažovala na spôsob, akým Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) riešil záležitosti údajného konfliktu záujmov členov pracovnej skupiny úradu pre geneticky modifikovaný hmyz. Ombudsmanka zistila, že úrad EFSA nezabezpečil, aby experti, ktorí pracujú v akademickom prostredí, poskytli úradu EFSA všetky relevantné informácie. Navrhla tiež, aby úrad EFSA revidoval svoje pravidlá týkajúce sa konfliktu záujmov.

Začiatkom roka 2015 ombudsmanka zverejnila výsledky svojho vyšetrovania zameraného na situáciu v oblasti pravidiel týkajúcich sa oznamovania nekalých praktík v inštitúciách EÚ. V rámci vyšetrovania, ktoré sa začalo v júli 2014, sa zistilo, že len dve z deviatich inštitúcií, ktoré oslovil jej úrad, mali zavedené interné pravidlá týkajúce sa oznamovania nekalých praktík. Zatiaľ čo Komisia a Dvor audítorov mali takéto pravidlá, Parlament, Rada, Súdny dvor, Európska služba pre vonkajšiu činnosť, Hospodársky

#6

**Transparency
Int. EU**

@EUombudsman finds that only 2/9 EU institutions have adequate #whistleblowing guidelines http://buzz.mw/bqc1k_f <http://bit.ly/QHjjNV>

Európska ombudsmanka konštatuje, že len dve z deviatich inštitúcií majú adekvátne usmernenia k oznamovaniu nekalých praktík.

a sociálny výbor, Výbor regiónov a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov ich nemali. #6

Z odpovedí vyplynulo, že je potrebné vyvinúť omnoho väčšie úsilie, aby sa verejnosti a potenciálnym oznamovateľom dokázalo, že inštitúcie EÚ podporujú oznamovanie nekalých praktík a chránia oznamovateľov pred odvetnými opatreniami.

Vyšetrovanie, ktoré ukončila ombudsmanka v roku 2015 v súvislosti s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť, preukázalo potrebu prijatia takýchto pravidiel. Sťažovateľ, zamestnanec policajnej misie Európskej únie (EUPM), sa po strate svojho zamestnania obrátil na ombudsmanku. Sťažovateľ dostal list, v ktorom bolo uvedené, že jeho zmluva bola ukončená osem dní po tom, ako informoval veliteľa civilných operácií útvaru pre plánovanie a vedenie civilných operácií (CPCC) Rady Európskej únie o údajných nezrovnalostiach na policajnej misii Európskej únie. Sťažovateľ už predtým poslal list vedúcemu misie, v ktorom upozornil na 20 údajných nezrovnalostí na policajnej misii Európskej únie. Ombudsmanka konštatovala, že načasovanie a znenie výpovede by odôvodnene mohli viesť k záveru, že sťažovateľ bol prepustený preto, lebo oznámil nekalé praktiky. Ombudsmanka kritizovala tiež *ad hoc* interný proces preskúmania, ktorý bol použitý na preskúmanie tvrdení sťažovateľa.

Koncom roka 2015 Európska služba pre vonkajšiu činnosť informovala ombudsmana, že prijala pravidlá Komisie týkajúce sa oznamovania nekalých praktík a že sa dohodla na osobitnom postupe na oznamovanie nekalých praktík pre jej misiu. Parlament a Výbor regiónov tiež prijali potrebné pravidlá týkajúce sa oznamovania nekalých praktík. Ombudsmanka preštuduje podrobnosti týkajúce sa prijatých pravidiel a teší sa na prijatie pravidiel ostatnými inštitúciami. Prijatie podrobných pravidiel v tejto oblasti znamená väčšiu šancu na odhalenie každého protiprávneho konania v administratíve EÚ.

#7

The Bureau

EU Ombudsman tells us Frontex has significant 'room for improvement' how it handles joint returns of illegal migrants [http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos ...](http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos...)

Európska ombudsmanka nám oznamuje, že pokiaľ ide o spôsob, akým agentúra Frontex rieši spoločné operácie návratu neregulárnych migrantov, existuje značný priestor na zlepšenia.

2.5. Základné práva

Hlavnou súčasťou práce ombudsmanky je zabezpečiť, aby inštitúcie EÚ rešpektovali základné práva. Na základe dobrej spolupráce s úradom ombudsmana inštitúcie EÚ aj v tejto oblasti urobili dôležité zmeny. #7

Úrad uskutočnil vyšetrovanie – súbežne s 19 členmi Európskej siete ombudsmanov – zamerané na to, či sa dodržiavajú základné práva migrantov, ktorí sa musia vrátiť do svojej domovskej krajiny. Ombudsmanka preskúmala úlohu agentúry pre ochranu hraníc EÚ Frontex pri spoločných nútených návratoch, zatiaľ čo 19 úradov národných ombudsmanov objasnilo, ako ich členské štáty vykonávajú nútené návraty. Ombudsmanka uzavrela vyšetrovanie

v máji viacerými návrhmi vrátane toho, že rodiny s deťmi, ako aj tehotné ženy, by mali byť umiestnené oddelene od ostatných navrátilcov a že agentúra by mala podporovať spoločné pravidlá týkajúce sa používania prostriedkov na obmedzenie voľnosti pohybu. Odpoveď agentúry Frontex bola príkladná. V nadväznosti na predchádzajúci prieskum v roku 2013 v decembri Parlament podporil výzvu ombudsmanky, aby agentúra Frontex vytvorila mechanizmus na podávanie a vybavovanie sťažností v prípade možných porušení základných práv vyplývajúcich z jej činnosti. Komisia následne predložila návrh nariadenia na nahradenie agentúry Frontex európskou pohraničnou a pobrežnou strážou. V tomto návrhu je takýto mechanizmus sťažností zahrnutý. [#8](#)

Ombudsmanka v roku 2015 ukončila tiež vyšetrovanie, či členské štáty dodržiavajú Chartu základných práv Európskej únie, keď vynakladajú peniaze na projekty financované z Kohézneho fondu EÚ. V máji 2014 začala vyšetrovanie na základe obáv hlavne z radov občianskej spoločnosti, podľa ktorých by sa finančné prostriedky EÚ mohli čerpať spôsobom porušujúcim tieto práva, napríklad využívaním finančných prostriedkov prednostne na projekty inštitucionalizácie osôb so zdravotným postihnutím a nie na ich integrovanie do spoločnosti. Pri príprave ôsmich návrhov pre Komisiu v rámci jej dohľadu nad členskými štátmi v tejto oblasti sa ombudsmanka opierala o spätnú väzbu od mimovládnych organizácií a národných ombudsmanov. Komisia odpovedala v novembri. Oznamenala vydanie usmernení pre členské štáty k dodržiavaniu charty v súvislosti s politikou súdržnosti, na ktoré bude nadväzovať odborná príprava.

Prípado týkajúci sa základných práv vychádzal zo sťažnosti zamestnankyne Parlamentu, ktorá má dcéru s vážnym poškodením mozgu. Zamestnankyňa sa obrátila na ombudsmanku, keď sa Parlament usiloval zrušiť výnimku z pravidelných presunov v rámci mobility zamestnancov, ktorú jej poskytol. Ombudsmanka požiadala Parlament, aby zachoval túto výnimku do tej doby, kým si situácia dcéry sťažovateľky bude vyžadovať prítomnosť matky, aj keby to znamenalo na neurčité obdobie. Parlament súhlasil s týmto odporúčaním.

2.6. Politika hospodárskej súťaže EÚ

Rozhodnutia Komisie v oblasti hospodárskej súťaže môžu mať ďalekosiahle dôsledky pre podniky, pretože určujú napríklad to, či je podnik oprávnený zlúčiť sa s iným, či sa ich činnosť považuje za kartel alebo či uplatňujú nekalé praktiky. Aj tu platí, že Komisia musí zaistiť vysokú úroveň administratívnych postupov vrátane nestranného rozhodovania.

Jeden prípad súvisiaci s politikou hospodárskej súťaže sa týkal verejných vyhlásení, ktoré v rokoch 2012 a 2014 urobil vtedajší

#8

**Roberta
Metsola MEP**

#HappeningNow: meeting with stakeholders, [#Frontex](#) & [@EUombudsman](#) on our report on agency [@EP_Petitions](#) [@EP_Justice](#)

Stretnutie zainteresovaných strán, agentúry Frontex a európskej ombudsmanky k správe týkajúcej sa agentúry Frontex, ktorú vypracovali Výbor pre petície a Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci Európskeho parlamentu.

Margrethe Vestager, európska komisárka pre hospodársku súťaž.

#9

**Finance News
London**

European Ombudsman criticises ex-regulator in C. Agricole case <http://reuters/1MviiHb>

Európska ombudsmanka kritizuje bývalý regulačný orgán v prípade Crédit Agricole.

komisár pre hospodársku súťaž v súvislosti s prebiehajúcim vyšetrovaním ohľadne možného kartelu. Crédit Agricole, jedna z vyšetrovaných bánk, sa sťažovala, že na základe vyhlásení vznikol dojem, že Komisia už rozhodla, aký bude konečný výsledok vyšetrovania. Ombudsmanka tento prípad vyšetrila a v marci požiadala Komisiu, aby uznala, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a prijala opatrenia na zabránenie vzniku podobných problémov v budúcnosti.

Ombudsmanka vo svojom konečnom **rozhodnutí**, ktorým v novembri prípad uzavrela, uviedla, že je spokojná s tým, že Komisia prijala opatrenia, aby sa podobná situácia v budúcnosti neopakovala. Zopakovala svoje predchádzajúce zistenie nesprávneho úradného postupu, v ktorého prípade Komisia pôsobila dojmom, že už dospela k záveru o účasti sťažovateľa na kartelovej dohode ešte pred ukončením vyšetrovania. #9

2.7. Účasť verejnosti na rozhodovaní EÚ

Občania čoraz častejšie žiadajú, aby mali právo vyjadriť sa pri tvorbe politiky EÚ. Európska iniciatíva občanov (ECI), ktorá funguje od roku 2012, bola zriadená s cieľom pokúsiť sa splniť toto očakávanie. Podľa pravidiel iniciatívy ECI môže jeden milión občanov z minimálne siedmich členských štátov požiadať Komisiu, aby pripravila právne predpisy v určitej oblasti. #10

#10

ECAS NGO

For the @EUombudsman the EC's reply to the ECI must be detailed and transparent

Podľa európskej ombudsmanky musí byť odpoveď Európskej komisie adresovaná Európskej iniciatívy občanov podrobná a transparentná.

Po doručení viacerých sťažností týkajúcich sa právnych a praktických požiadaviek pri realizácii občianskej iniciatívy sa ombudsmanka rozhodla preskúmať postup iniciatívy ECI a príslušnú úlohu Komisie. Ombudsmanka vyzvala organizátorov európskej iniciatívy občanov, organizácie občianskej spoločnosti a iných zainteresovaných občanov, aby poskytli informácie o tom, ako funguje európska iniciatíva občanov. Informácie na základe týchto odpovedí sa zapracovali do **usmernení** na

zlepšenie fungovania iniciatívy ECI. Návrhy zahŕňali požiadavku zabezpečiť, aby odôvodnenie odmietnutia iniciatívy ECI bolo podrobné a zrozumiteľné a zaviesť jednoduchšie a jednotné požiadavky týkajúce sa osobných údajov potrebných na podporu podpisov. #11

Ombudsmanka tieto usmernenia [predstavila](#) v apríli na výročnom „dni iniciatívy ECI“ v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore. Konštatovala, že iniciatíva ECI riskuje neúspech, ak by bola vnímaná iba ako nástroj, ktorý Komisia jednoducho len toleruje a nie aktívne podporuje. Komisia odpovedala, že sa bude usilovať zlepšiť svoje vysvetlenia týkajúce sa neprijatia opatrení v súvislosti s nejakou iniciatívou a že zlepšila softvér na zhromažďovanie údajov online. #12

Význam verejných konzultácií bol témou aj v [sťažnosti](#), ktorú ombudsmanke predložila asociácia European Competitive Telecommunications Association (ECTA). Asociácia obvinila Komisiu, že nevykonala zodpovedajúcu verejnú konzultáciu a hodnotenie vplyvu pred predložením návrhu nariadenia o jednotnom európskom trhu s elektronickými komunikáciami, ktorého súčasťou bolo aj postupné zrušenie poplatkov za roaming. Ombudsmanka dospela k záveru, že i keď za normálnych okolností by Komisia mala dodržiavať minimálne normy pre verejné konzultácie (ako sa uvádza v oznámení Komisie z roku 2002), mala právo stanoviť politické priority a prijať rozhodnutia v oblasti politiky v konkrétnom kontexte tohto legislatívneho návrhu. Ombudsmanka však vyzvala Komisiu, aby objasnila svoje pravidlá a spresnila a vymedzila okolnosti, za ktorých môže obmedziť verejnú konzultáciu v záujme politických priorít.

Predmetom sťažnosti týkajúcej sa verejnej konzultácie bol aj Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA). Waleská mimovládna organizácia predložila [sťažnosť](#), že verejná konzultácia úradu EFSA o používaní glyfosátu (herbicídu) nebola dostatočne prístupná pre užívateľov. Po intervencii ombudsmanky úrad EFSA zjednodušil postupy pre účasť na verejnej konzultácii.

2.8. Agentúry EÚ

Väčšina práce ombudsmanky sa týka vyšetřovaní súvisiacich s Komisiou, čo odráža veľkosť, množstvo výsledkov a rozsah povinností tejto inštitúcie z administratívneho hľadiska. Agentúry EÚ, ktoré sa zaoberajú celou škálou otázok od základných práv, liekov, životného prostredia až po bezpečnosť letectva, však takisto zohrávajú veľkú, aj keď nepriamu úlohu v životoch občanov. Sú druhým najväčším zdrojom vyšetřovaní ombudsmanky. Rovnako ako ostatné inštitúcie aj agentúry sa musia riadiť najvyššími štandardmi transparentnosti, zodpovednosti a etiky.

#11

ECI Campaign

.@EUombudsman: more can be done by the @EU_Commission to improve the #ECI. #eciday2015 #savetheECI

Európska ombudsmanka tvrdí, že Európska komisia toho môže pre zlepšenie Európskej iniciatívy občanov urobiť ešte viac.

#12

**Maria
L Sanchez B**

#ECI as engaging tool requires that citizens feel not only heard but also listened to, says @EUombudsman [http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/59205/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/59205/html.bookmark...)

„Európska iniciatíva občanov ako nástroj na zapájanie občanov si vyžaduje, aby občania mali nielen pocit, že ich niekto počuje, ale že ich niekto aj počúva,“ uviedla európska ombudsmanka.

#13

Miguel Ángel Blanes

Good job of European Ombudsman. Congratulations
[#transparency](#) [#opengov](#)
[#democracy](#)

Európska ombudsmanka odviedla dobrú prácu. Blahoželáme!

Jeden **prípado** týkajúci sa agentúry, ktorým sa ombudsmanka zaoberala v roku 2015, sa vzťahoval na Európsku chemickú agentúru (ECHA), ktorá má sídlo v Helsinkách. Ombudsmanka začala vyšetrovanie na základe sťažnosti mimovládnej organizácie týkajúcej sa návrhov na testovanie na zvieratách. Agentúra ECHA tvrdila, že nemôže odmietnuť takéto návrhy, zatiaľ čo mimovládna organizácia oponovala, že údaje v prípade návrhov na testovanie by sa mohli získať použitím alternatívnej metódy. Ombudsmanka dospela k záveru, že vysvetlenie, ktoré poskytla agentúra ECHA v súvislosti so svojou úlohou, bolo príliš strohé. Navrhla agentúre ECHA, aby od všetkých registrujúcich požadovala dôkaz o tom, že sa snažili zabrániť testovaniu na zvieratách a aby poskytla registrujúcim informácie, ktoré by im umožnili zabrániť testovaniu na zvieratách. Agentúra ECHA súhlasila s realizáciou oboch návrhov. #13

V októbri 2015 sa **pozornosť** sústredila na Výkonnú agentúru pre výskum so sídlom v Bruseli. Prípado sa týkal zamietnutia žiadosti o pozíciu štipendistu v rámci výskumného programu EÚ. Pôvodne bola sťažovateľovi ponúknutá pozícia na univerzite, potom bol však informovaný, že v dôsledku jeho predchádzajúcej sťažnosti v súkromnej spoločnosti sa jeho sťažnosť stala „eticky neprijateľnou“ okrem iných dôvodov aj z dôvodu prebiehajúceho právneho sporu medzi členmi tímu a danou spoločnosťou. Podal sťažnosť agentúre, agentúra však uviedla, že prijímanie výskumných pracovníkov majú na starosti príjemcovia grantov, v tomto prípade to bola univerzita. Výskumný pracovník sa obrátil na ombudsmanku s tvrdením, že toto konanie nebolo transparentné. Ombudsmanka odporučila agentúre, aby posilnila svoj dohľad nad náborovými postupmi inštitúcií udeľujúcimi výskumné štipendiá. Agentúra odporúčanie prijala.

Ďalší **prípado** sa týkal Výkonnej agentúry pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (EACEA), ktorú malá komunitná skupina v Írsku obvinila z nespravodlivého skrátenia lehoty na predloženie žiadostí o financovanie pre projekty družobného partnerstva miest. Po intervencii ombudsmanky agentúra EACEA vysvetlila svoje konanie a sťažovateľ sa bude môcť zapojiť do projektu družobného partnerstva v roku 2016.

Kapitola 3

20. výročie vytvorenia úradu ombudsmana

Európska ombudsmanka s poslancami Európskeho parlamentu Petrom Jahrom (vľavo) a Seánom Kellym (vpravo) na oslave 20. výročia vytvorenia úradu európskeho ombudsmana.

Úrad európskeho ombudsmana zriadený Maastrichtskou zmluvou v roku 2015 oslávil 20 rokov svojho pôsobenia. Pri tejto príležitosti Emily O' Reilly usporiadala v júni kolokvium, na ktoré boli pozvaní jej dvaja predchodcovia Jakub Söderman a Nikiforos Diamandouros a tiež ďalší ombudsmani a akademickí pracovníci, aby diskutovali o vývoji úradu ombudsmana, ako aj o kľúčových otázkach, akými sú napr. transparentnosť, riadna správa a tzv. ombudsprudence. V prejave na kolokviu ombudsmanka uviedla, že prácu môže vykonávať vďaka tomu, že inštitúcie EÚ naďalej akceptujú a rešpektujú úlohu ombudsmana v rámci širšej verejnej správy.

Kolokvium pri príležitosti 20. výročia vytvorenia úradu európskeho ombudsmana.

Európska ombudsmanka s predsedníčkou Výboru pre petície Ceciliou Wikströmovou (vpravo) a podpredsedníčkou Výboru pre petície Marlene Mizzi (vľavo) na recepcii pri príležitosti 20. výročia vytvorenia úradu európskeho ombudsmana.

V novembri úrad oslávil svoje výročie recepciou v Európskom parlamente, na ktorej vystúpila ako hosťujúca prednášajúca predsedníčka Výboru pre petície Cecilia Wikströmová. Na podujatí sa zúčastnili viacerí poslanci Európskeho parlamentu, národní ombudsmani, kontaktné osoby v inštitúciách EÚ a ďalšie zainteresované strany.

Európska ombudsmanka odovzdáva svoju *Výročnú správu za rok 2014* predsedovi Európskeho parlamentu Martinovi Schulzovi.

4.1. Európsky parlament

Dobré vzťahy s Európskym parlamentom považuje ombudsmanka za nevyhnutné pre svoju prácu. V priebehu roku 2015 sa ombudsmanka stretla s predsedom Martinom Schulzom a s viac než 30 poslancami Európskeho parlamentu (EP) zo všetkých hlavných politických skupín a z rôznych členských štátov. Ombudsmanka sa na požiadanie zúčastňuje na zasadnutiach výboru. Minulý rok sa zúčastnila na zasadnutí Výboru pre petície Európskeho parlamentu a Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci. Vystúpila aj na **spoločnom vypočutí** s názvom Towards a high degree of Accountability, Transparency & Integrity in the EU Institutions (Smerom k dosiahnutiu vysokej miery zodpovednosti, transparentnosti a integrity v inštitúciách EÚ).

4.2. Výbor pre petície

Ombudsmanka vedie nepretržitý dialóg s Výborom pre petície. Tento kontakt je nevyhnutný v záujme poskytovania pomoci občanom a obyvateľom EÚ v súvislosti s ich obavami a v záujme koordinácie práce ombudsmanky a výboru. Zatiaľ čo ombudsmanka rieši sťažnosti na inštitúcie, orgány a agentúry EÚ, Výbor pre petície sa zaoberá petíciami týkajúcimi sa oblastí

činností EÚ v rámci Európy. V roku 2015 pokračovala úspešná spolupráca s predsedníčkou výboru Ceciliou Wikströmovou a poslancami EP zo všetkých politických skupín. Ombudsmanka oceňuje prebiehajúce spoločné úsilie o transformáciu EÚ, aby sa stala ústretivejšou k občanom a aby sa viac orientovala na poskytovanie služieb.

4.3. Európska komisia

Európska komisia je výkonným orgánom EÚ a je tiež zodpovedná za väčšinu administratívnej práce EÚ a sústreďuje sa na ňu pozornosť verejnosti. V dôsledku toho je predmetom väčšiny sťažností predkladaných ombudsmanke. Ombudsmanka preto udržiava úzke vzťahy s Komisiou a v roku 2015 sa trikrát stretla s predsedom Junckerom, ako aj s viacerými podpredsedami, viacerými komisármi a generálnym tajomníkom. V priebehu roka pokračovali tiež pravidelné mesačné stretnutia na úrovni útvarov. Podľa ombudsmanky bol uplynulý rok rokom pokračujúceho úsilia zameraného na zvýšenie transparentnosti a na budovanie pevného pracovného vzťahu s Komisiou.

Európska ombudsmanka s predsedom Európskej komisie Jeanom-Claudom Junckerom.

Európska ombudsmanka s podpredsedom Európskej komisie Fransom Timmermansom.

4.4. Iné inštitúcie a agentúry EÚ

Ombudsmanka udržiava dôležité vzťahy aj s ostatnými inštitúciami a agentúrami EÚ s cieľom pomôcť zlepšovať ich administratívnu kultúru a medziinštitucionálnu spoluprácu. V roku 2015 sa ombudsmanka stretla s generálnym tajomníkom Rady Európskej únie, výkonným riaditeľom Európskej agentúry pre bezpečnosť potravín, podpredsedom Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, výkonným riaditeľom Európskej

chemickej agentúry, prezidentom Európskej investičnej banky a dočasným riaditeľom Agentúry Európskej únie pre základné práva. Tieto stretnutia sú neoddeliteľnou súčasťou mandátu ombudsmanky pri presadzovaní „zlatého štandardu“ vo verejnej správe a súčasťou jej stratégie posilňovania významu, zviditeľnenia a vplyvu jej úradu v mene občanov. #14 #15

#14

Aidan OSullivan

Good meeting just now between [@EUombudsman](#) and [@FedericaMog](#) [@eu_eas](#) in [#Strasbourg](#)

Hodnotné stretnutie v Štrasburgu európskej ombudsmanky s Federicou Mogherini, predstaviteľkou EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

#15

European Ombudsman

[.@euombudsman](#) just concluded a fruitful meeting with [@EIBtheEUBank](#) President, Werner Hoyer & VP Jonathan Taylor

Európska ombudsmanka po skončení úspešného stretnutia s prezidentom Európskej investičnej banky Wernerom Hoyerom a viceprezidentom Jonathanom Taylorom.

4.5. Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím

Ombudsmanka môže zistiť nesprávny úradný postup, ak inštitúcia EÚ porušuje niektoré z práv ustanovených v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (dohovor OSN CRPD).

V roku 2015 výbor odborníkov pre dohovor OSN CRPD skúmal vykonávanie dohovoru zo strany EÚ. Ako členka rámca, ktorý monitoruje toto vykonávanie, ombudsmanka poskytla príklady vyšetrovaní vykonaných jej úradom. Ombudsmanka sa tiež aktívne podieľa na reforme rámca.

Jedna zo sťažností, ktorými sa ombudsmanka zaoberala, bola od nedoslýchavého uchádzača, ktorý požiadal o dodatočný

#16

Catherine Naughton

@EUombudsman recommends fully independent, adequately resourced CPRD monitoring framework with appropriate legal basis #eucrpdframework

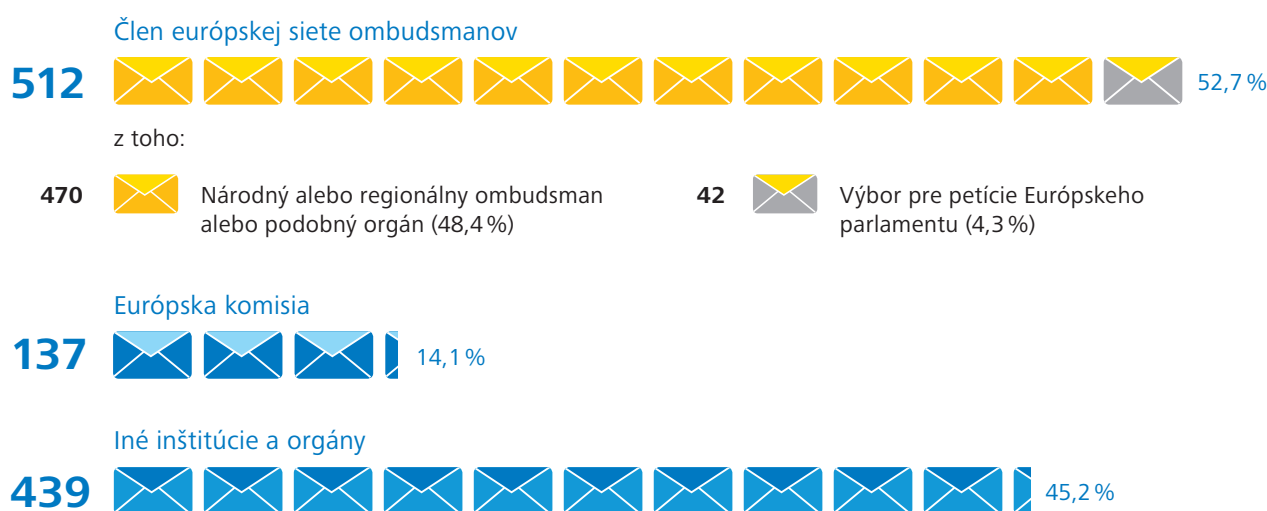
Európska ombudsmanka odporúča úplne nezávislý a dostatočne financovaný rámec monitorovania dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím s vhodným právnym základom.

čas na absolvovanie testu vo výberovom konaní Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO). Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO) tejto žiadosti nevyhovel a uchádzač sa obrátil na ombudsmanku, ktorá v súčasnosti vedie konzultácie so zainteresovanými stranami a odborníkmi o tejto otázke.

V inej sťažnosti ombudsmanka považovala za neprijateľné, že Výkonnej agentúre pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru sa nepodarilo zabezpečiť tlmočenie do posunkovej reči na konferencii Erasmus+, hoci spočiatku potvrdila, že ho zaistí. Niekoľko dní pred podujatím organizátori oznámili žiadateľom, že tlmočník, ktorý mal poskytnúť túto službu odriekol. Ombudsmanka požiadala agentúru, aby prehodnotila svoje opatrenia týkajúce zabezpečovania tlmočenia do posunkovej reči v záujme toho, aby sa podobná situácia v budúcnosti neopakovala. #16

Sťažnosti postúpené iným inštitúciám a orgánom; odporúčania európskej ombudsmanky poskytnuté sťažovateľom, aby kontaktovali iné inštitúcie a orgány v roku 2015

Poznámka: V niektorých prípadoch poskytla ombudsmanka sťažovateľovi viac ako jeden druh poradenstva, preto súčet uvedených percentuálnych hodnôt presahuje 100 %.

Strategickým cieľom európskej ombudsmanky je zvýšiť vplyv, význam a viditeľnosť úradu. V roku 2015 spolu s kolegami ombudsmanmi na národnej úrovni, ombudsmanka začala pracovať aj na reforme Európskej siete ombudsmanov (ENO) s cieľom zvýšiť jej viditeľnosť a význam pre európsku verejnosť. Sieť zahŕňa 96 úradov v 36 európskych krajinách, ako aj Výbor pre petície Európskeho parlamentu.

Na základe informácií zo siete ENO európska ombudsmanka vypracovala súbor návrhov na reformu tejto siete. K hlavným zmenám patrilo začatie súbežných vyšetrovaní uskutočňovaných úradmi európskeho ombudsmana a národnými úradmi ombudsmanov, ako aj užšia spolupráca na vybraných témach spoločného záujmu.

Ako príklad môže slúžiť súbežné vyšetrovanie, ako sa uvádza vyššie, núteného návratu neregulárnych migrantov z EÚ. Európska ombudsmanka skúmala ako agentúra Frontex riešila tieto prípady nútených návratov, zatiaľ čo kolegovia z 19 národných úradov skúmali, ako sa toto riešilo v členských štátoch. Na základe svojich

#17

**Gundi
Gadesmann**

Network of EU Ombudsmen:
Investigators exchange
experiences on [@FrontexEU](#)
forced joint return flights
[@EUombudsman](#)

Európska sieť ombudsmanov: výmena skúseností vyšetrovateľov v súvislosti so spoločnými letmi na účely núteného návratu organizovanými agentúrou Frontex a členskými štátmi.

zistení európska ombudsmanka predložila agentúre Frontex sériu návrhov. Zamestnanci, ktorí sa podieľali na súbežnom vyšetrovaní uskutočnili v októbri nadväzujúce stretnutie v Madride. [#17](#)

Európska ombudsmanka po rokovaní s národnými kolegami v decembri informovala Komisiu, že sieť ENO bude ďalej skúmať, či sa finančné prostriedky z Fondu EÚ pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) vynakladajú na úrovni členského štátu takým spôsobom, ktorý rešpektuje základné práva migrantov.

Ďalším príkladom tematickej spolupráce boli konzultácie európskej ombudsmanky so všetkými kolegami zo siete ohľadne transparentnosti lobizmu, ktoré sa začali v decembri. Cieľom je vypracovať usmernenia pre štátnych zamestnancov na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni pri ich kontaktoch s predstaviteľmi záujmových skupín. Rozhodnutie európskej ombudsmanky zamerať sa na tento problém odzrkadľuje skutočnosť, že tlaku lobizmu je vystavená správa nielen na úrovni EÚ, ale aj na vnútroštátnej úrovni. Aby boli usmernenia týkajúce sa transparentnosti lobizmu účinné, musia odrážať túto viacvrstvovú realitu. [g+ #2](#)

#2

Európska ombudsmanka

Tento týždeň európska ombudsmanka navštívila Viedeň a Budapešť, aby si vymenila názory s rakúskymi a maďarskými ombudsmankami v súvislosti s našimi plánmi na posilnenie spolupráce v rámci Európskej siete ombudsmanov. Stretla sa aj s novinármi, zainteresovanými stranami a predstaviteľmi Agentúry Európskej únie pre základné práva.

K ďalším reformným návrhom týkajúcim sa siete bol nápad uskutočniť raz ročne hlavný seminár siete ENO v Bruseli, v rámci ktorého by sa diskutovalo o témach kľúčového verejného záujmu. Európska ombudsmanka začala okrem toho zlepšovať interný postup na vybavovanie otázok z národných úradov týkajúcich sa právnych predpisov EÚ. Zabezpečí sa tak, aby sa odpovede – získané od inštitúcií EÚ – dostali včas národným kolegom, aby ich mohli použiť vo svojich vyšetrovaniach. Úrady národných ombudsmanov boli tiež vyzvané, aby predložili

Seminár Európskej siete ombudsmanov vo Varšave.

spoločné príspevky na verejné konzultácie Európskej komisie o legislatívnych návrhoch, ktoré sa týkajú práv občanov.

V apríli sa vo Varšave uskutočnil 10. národný seminár siete ENO. Na konferencii s názvom Ombudsmani proti diskriminácii sa diskutovalo o tom, ako ombudsmani riešia prípady zahŕňajúce diskrimináciu, práva osôb patriacich k národnostným menšinám a práva starších osôb.

Interaktívna príručka európskej ombudsmanky pomáha každý rok tisícom občanov nájsť správny orgán, na ktorý sa môžu so svojim problémom obrátiť.

V decembri ombudsmanka navštívila svojich partnerov vo Viedni a Budapešti. Diskusie v oboch hlavných mestách boli zamerané na také otázky, ako napríklad základné práva, transparentnosť a lobizmus. Návšteva sa uskutočnila v rámci úsilia ombudsmanky zlepšiť viditeľnosť siete a zdôrazniť význam spolupráce na vnútroštátnej a európskej úrovni.

Publikácia ombudsmanky s názvom *Problémy s EÚ? Kto vám môže pomôcť?* obsahuje viac informácií o alternatívnych spôsoboch nápravy.

6.1. Rozpočet

Rozpočet úradu ombudsmana je samostatnou kapitolou v rozpočte EÚ. Je rozdelený do troch hláv. Hlava 1 pokrýva mzdy, príspevky a iné výdavky súvisiace so zamestnancami. Hlava 2 pokrýva výdavky na budovy, nábytok, vybavenie a rôzne prevádzkové výdavky. Hlava 3 obsahuje výdavky, ktoré vyplývajú zo všeobecných činností, ktoré inštitúcia vykonáva. Rozpočtové prostriedky v roku 2015 dosahovali 10 346 105 EUR.

V záujme zabezpečenia efektívneho hospodárenia so zdrojmi interný audítor úradu ombudsmana pravidelne kontroluje systémy vnútornej kontroly tohto úradu a finančné operácie, ktoré vykonáva. Rovnako ako v prípade ostatných inštitúcií EÚ, Európsky dvor audítorov vykonáva audity aj v úrade ombudsmana.

6.2. Využívanie zdrojov

Každý rok prijíma úrad ombudsmana **ročný plán riadenia**, v ktorom sú identifikované konkrétne činnosti, ktoré musí úrad vykonať, aby mohol realizovať ciele a priority tejto inštitúcie.

Zamestnanci úradu európskeho ombudsmana.

Beate Gminder nastúpila do úradu Európskeho ombudsmana na pozíciu generálnej tajomníčky.

Ročný plán riadenia na rok 2015 je prvým plánom, ktorý je založený na stratégii európskej ombudsmanky s názvom [V ústrety roku 2019](#).

6.3. Tím ombudsmanky

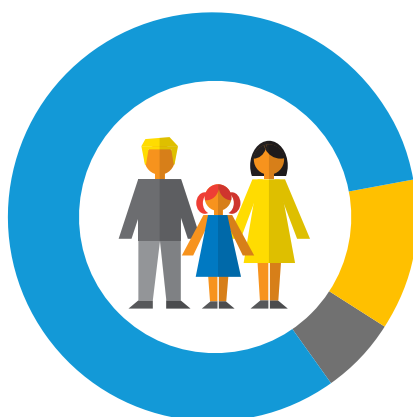
Úrad má vysoko kvalifikovaných zamestnancov, ktorí ovládajú viaceré jazyky. Vďaka tomu môžu riešiť sťažnosti na nesprávny úradný postup v 24 úradných jazykoch EÚ a prispievať k zvyšovaniu informovanosti o práci ombudsmanky. V pláne pracovných miest úradu európskeho ombudsmana na rok 2015 bolo zahrnutých 66 pracovných miest. V septembri sa funkcie generálnej tajomníčky ujala Beate Gminder, ktorá nahradila Iana Hardena odchádzajúceho do dôchodku.

Úplný a pravidelne aktualizovaný zoznam zamestnancov vrátane podrobných informácií o štruktúre úradu ombudsmana a úlohách každej sekcie je k dispozícii na [webovom sídle ombudsmanky](#).

Od roku 2015 európska ombudsmanka neustále prispôsobuje svoje postupy vyšetovania s cieľom zlepšiť ich efektívnosť a zvýšiť vplyv na väčší počet občanov. Viaceré prípady na základe sťažností sa preto nezačali vyšetovať samostatne, ale sa riešili skôr v kontexte strategických vyšetovaní, napr. transparentnosť TTIP, zloženie expertných skupín alebo dodržiavanie ľudských práv v súvislosti s Kohéznym fondom EÚ. Tento aktívnejší strategický prístup takmer určite zabránil ďalším individuálnym sťažnostiam.

Občania, ktorým európska ombudsmanka v roku 2015 pomohla **17 033**

13 966

Rady poskytnuté prostredníctvom interaktívneho sprievodcu na webovom sídle úradu ombudsmana

2 007

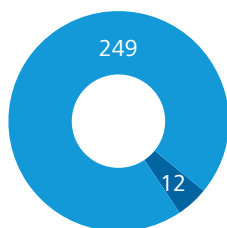
Sťažnosti riešené v roku 2015

1 060

Žiadostí o informácie, na ktoré útvary úradu ombudsmana odpovedali

261

Vyšetrovania, ktoré európska ombudsmanka začala v roku 2015

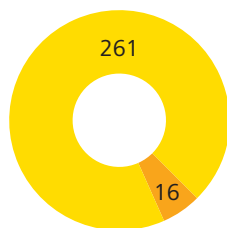

Vyšetrovania začaté na základe sťažností

Vyšetrovania začaté z vlastného podnetu (vrátane 3 strategických vyšetovaní) ⁽¹⁾

277

Vyšetrovania, ktoré európska ombudsmanka uzavrela v roku 2015

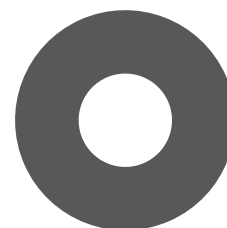

Uzavreté vyšetovania, ktoré sa začali na základe sťažností

Uzavreté vyšetovania z vlastného podnetu (vrátane 8 strategických vyšetovaní) ⁽²⁾

6

Strategické iniciatívy ⁽³⁾

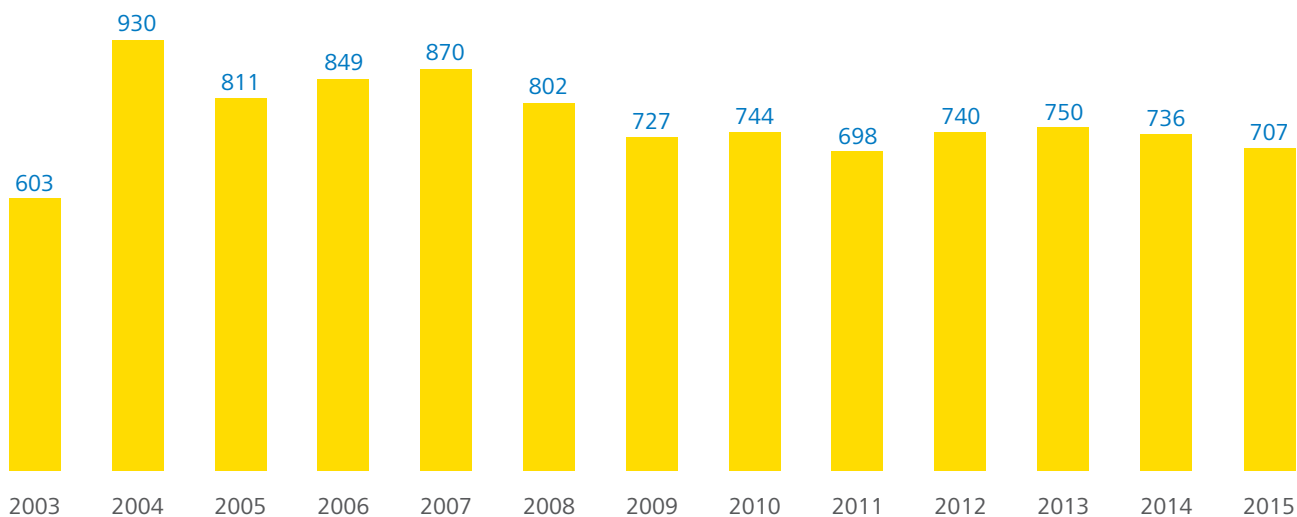
⁽¹⁾ Technické vyšetovania z vlastného podnetu (napr. na základe sťažností od občanov mimo EÚ) sa líšia od strategických vyšetovaní z vlastného podnetu (napr. o transparentnosti trialógov a oneskorenej platbe).

⁽²⁾ Patria k nim strategické vyšetovania týkajúce transparentnosti TTIP oznamovania nekalých praktík, európskej iniciatívy občanov a základných práv v rámci kohéznej politiky EÚ a nútených návratov agentúry Frontex.

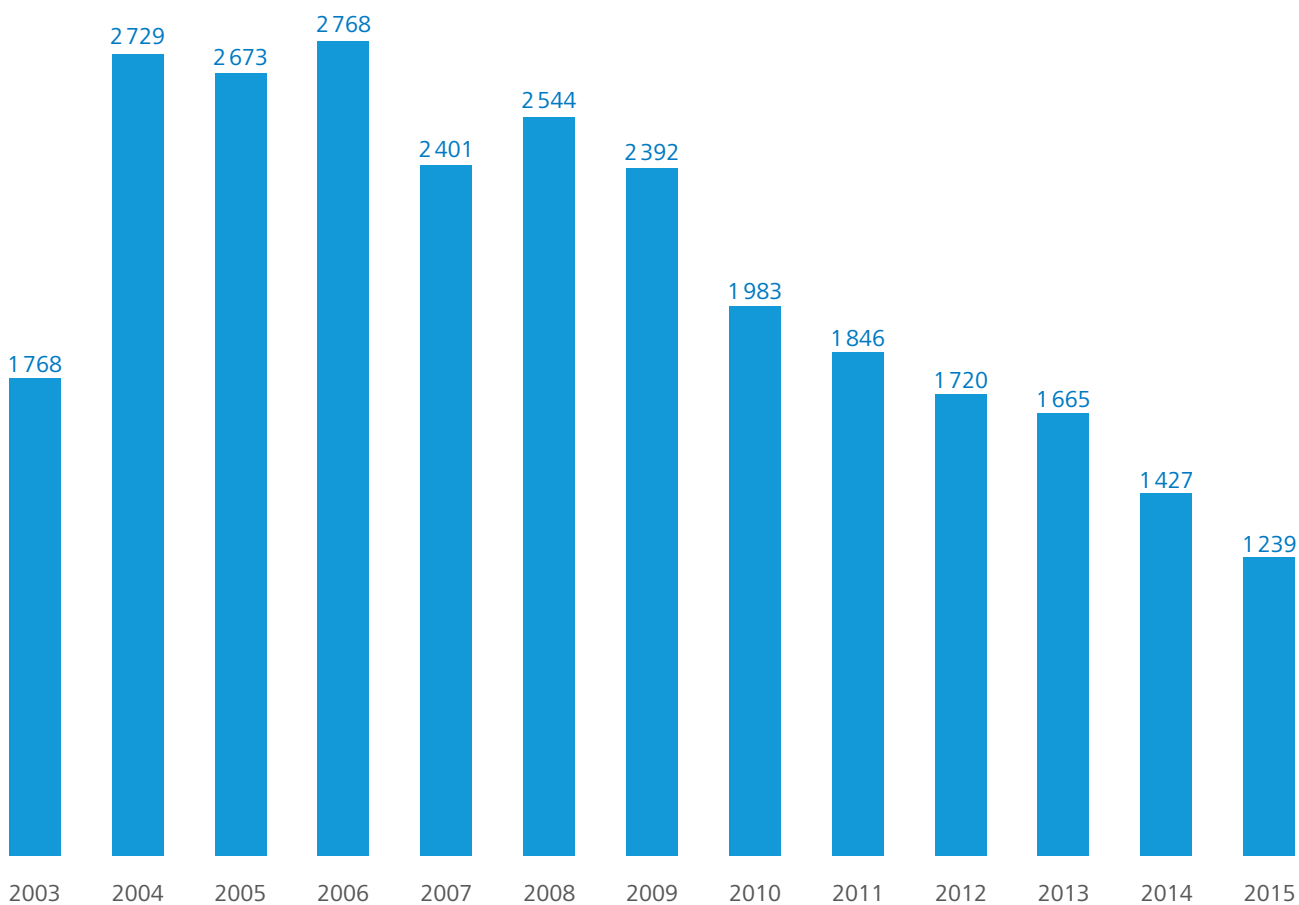
⁽³⁾ Ombudsmanka sa rozhodla pokračovať v riešení niektorých strategicky dôležitých tém bez začatia vyšetovania, napríklad o transparentnosti ECB, činnostiach bývalých komisárov po skončení ich funkčného obdobia a Fonde EÚ pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF).

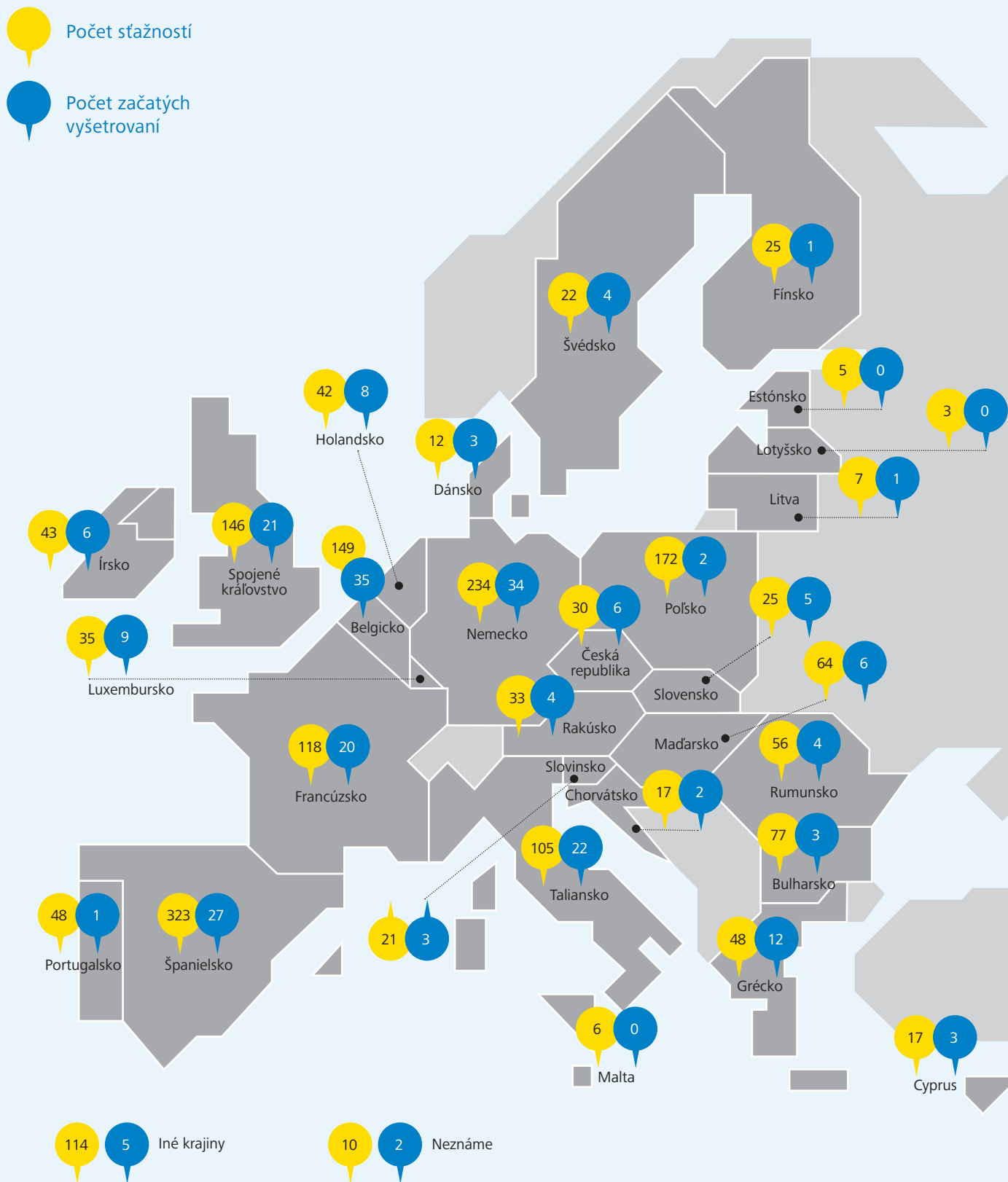
Počet sťažností v rámci mandátu európskeho ombudsmana za obdobie rokov 2003 – 2015

Počet sťažností mimo mandátu európskeho ombudsmana za obdobie rokov 2003 – 2015

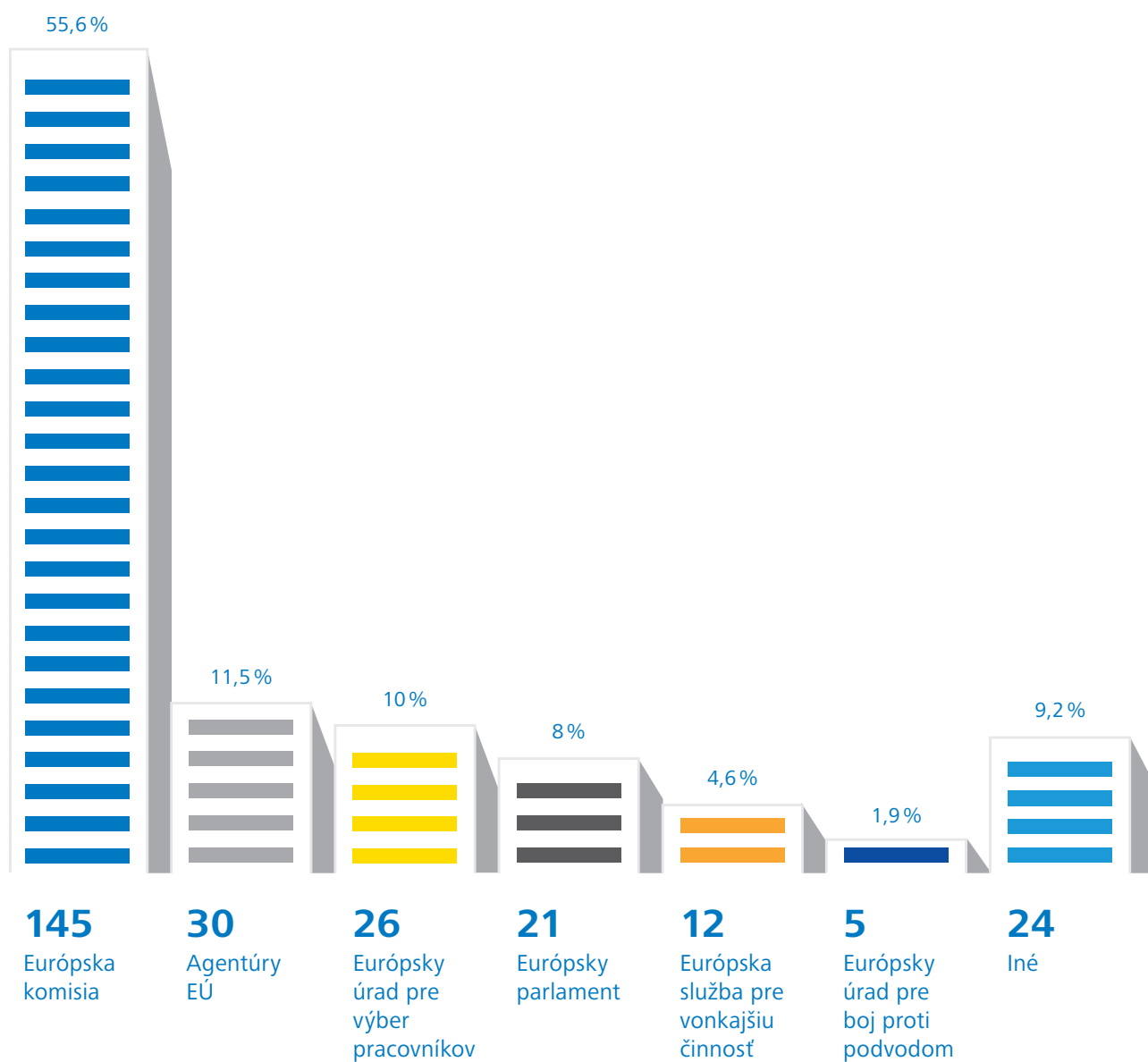
Krajina pôvodu zaznamenaných sťažností a vyšetrovaní, ktoré otvorila európska ombudsmanka v roku 2015

Kapitola 8 Na koho?

Vyšetovania uskutočnené európskou ombudsmankou v roku 2015 sa týkali týchto inštitúcií

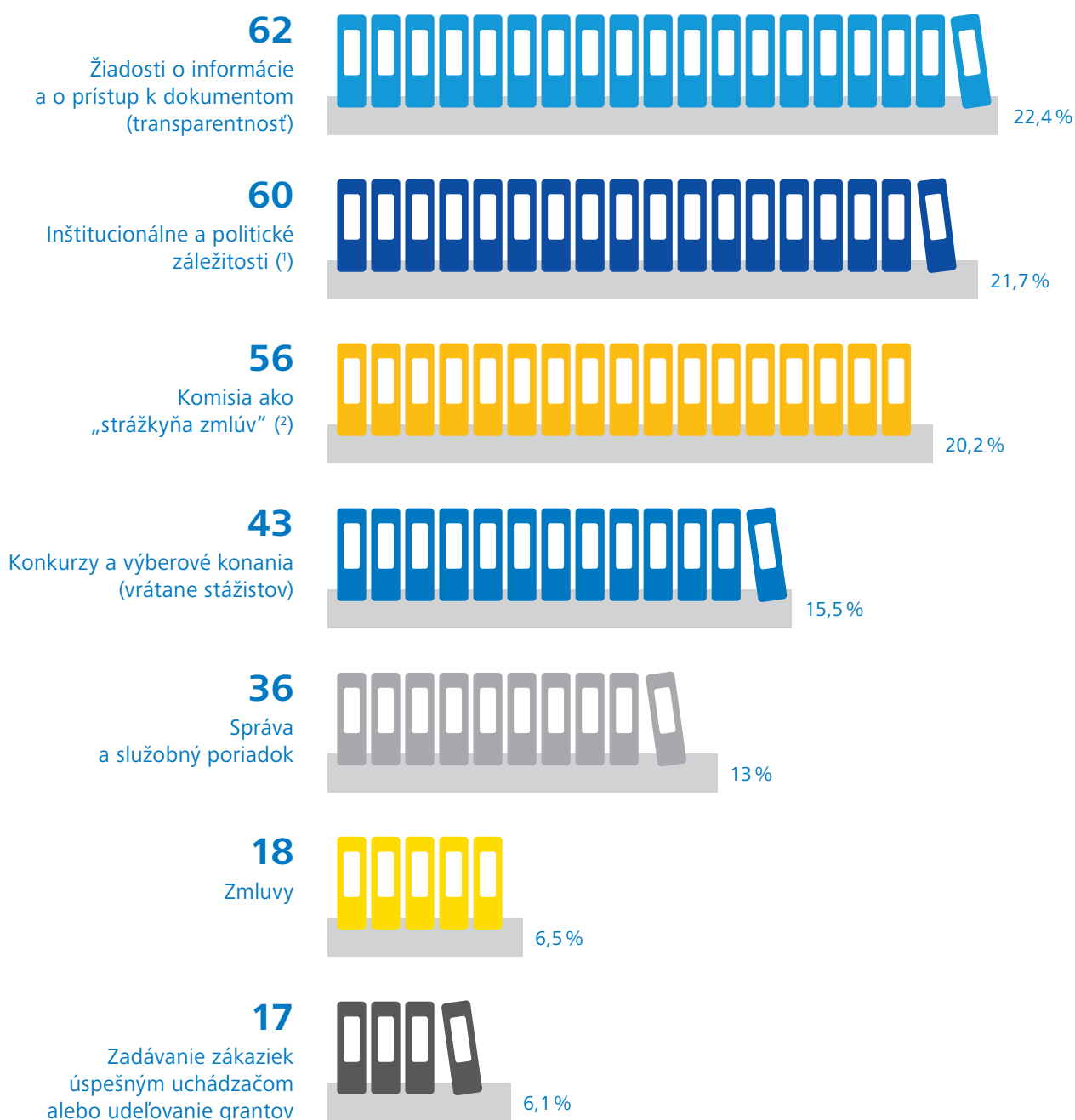

Poznámka: Jedno vyšetovanie z vlastného podnetu začaté v roku 2015 (týkajúce sa transparentnosti trialógov) sa týkalo viac než jednej inštitúcie. Uvedené percentuálne údaje preto spolu presahujú 100%.

Kapitola 9 Na čo?

Predmet vyšetровaní, ktoré európska ombudsmanka v roku 2015 uzavrela

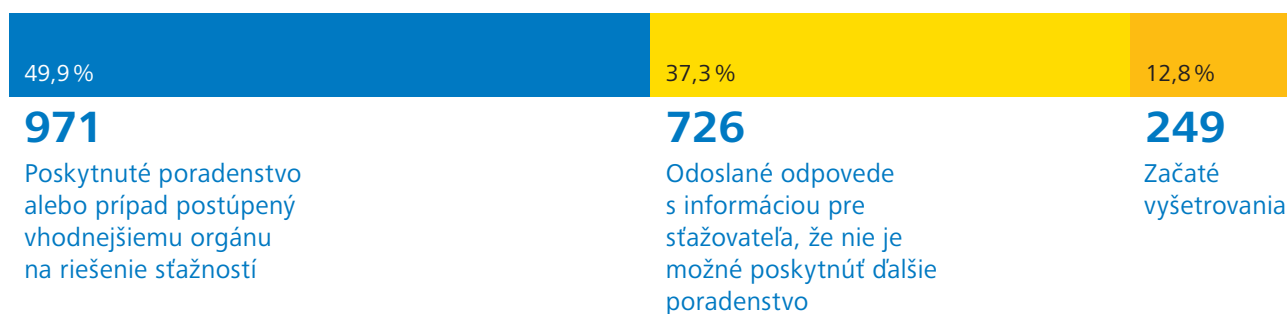
Poznámka: V niektorých prípadoch ombudsmanka uzavrela vyšetrowanie s dvomi alebo viacerými predmetmi vyšetrowania. Uvedené percentuálne údaje preto spolu presahujú 100 %.

⁽¹⁾ Napríklad konflikty záujmov alebo oneskorenia a iné nedostatky v postupoch inštitúcií.

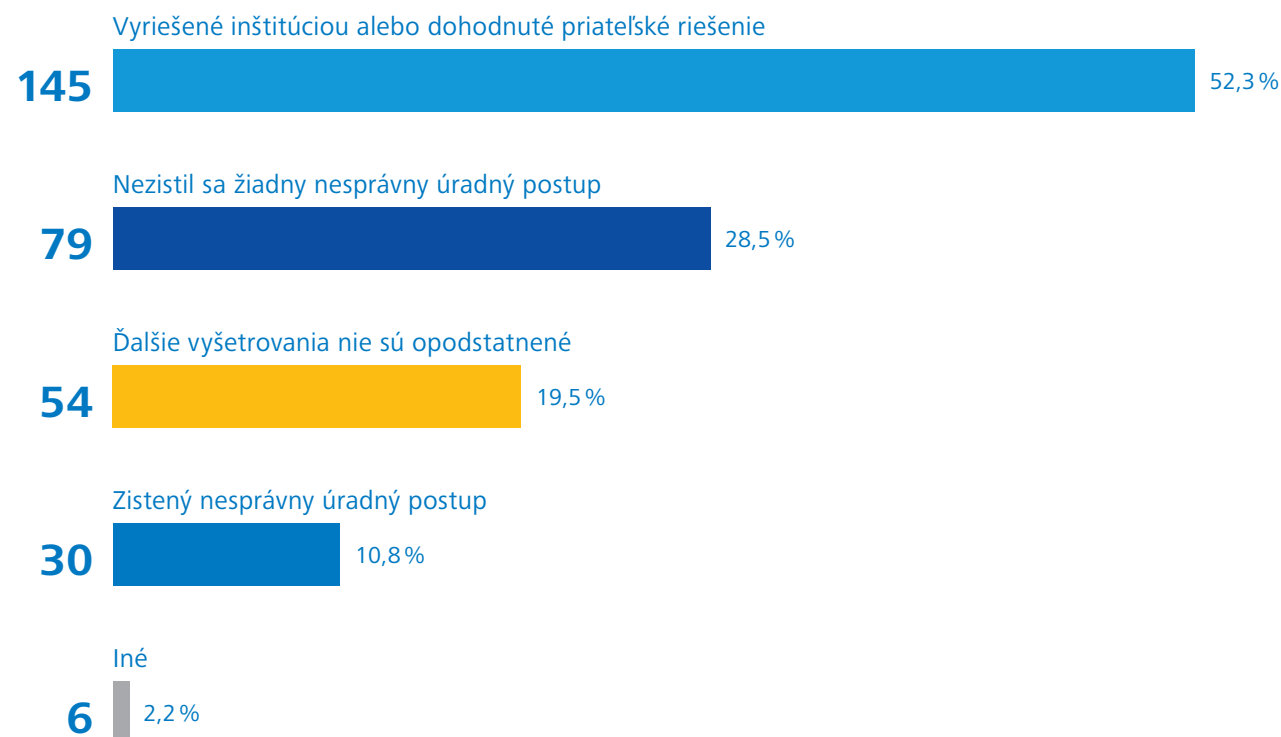
⁽²⁾ Napríklad postupy Komisie v súvislosti s údajným porušením právnych predpisov EÚ v členskom štáte.

Opatrenia, ktoré prijala európska ombudsmanka na základe sťažností prijatých v roku 2015

Výsledky vyšetrovaní, ktoré európska ombudsmanka uzavrela v roku 2015

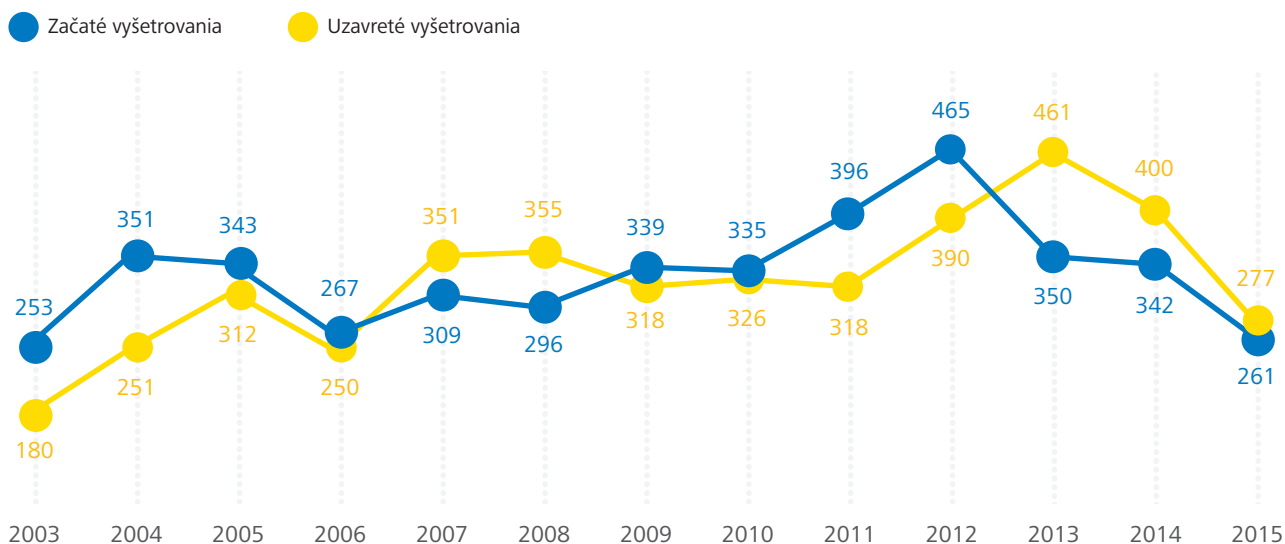

Poznámka: V niektorých prípadoch ombudsmanka vyšetrovania uzavrela na základe dvoch alebo viacerých dôvodov. Uvedené percentuálne údaje preto spolu presahujú 100 %.

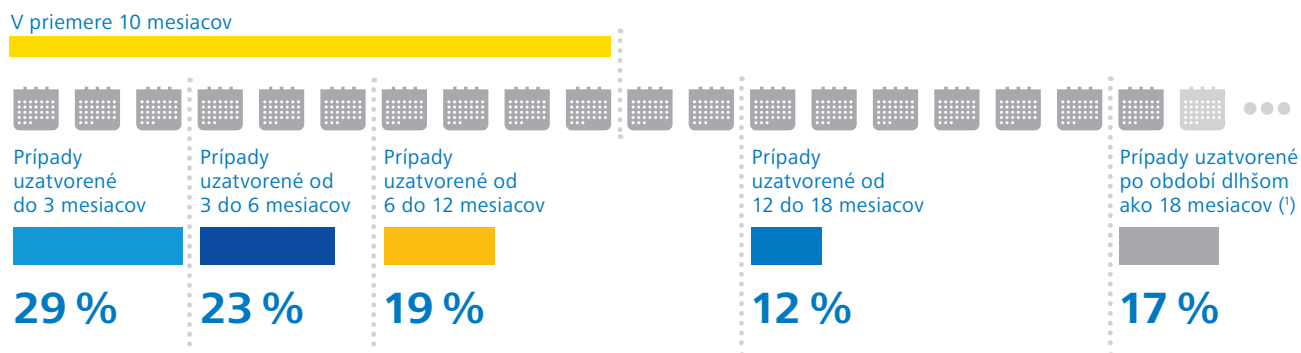
Vyšetrovanie prípadov, v ktorých európska ombudsmanka zistila nesprávny úradný postup v roku 2015

Vývoj počtu vyšetrovaní uskutočnených zo strany európskej ombudsmanky

Trvanie vyšetrovania prípadov, ktoré európska ombudsmanka uzatvorila v roku 2015

(*) Niektoré zložité prípady si vyžadujú niekoľko kôl konzultácií so sťažovateľom a príslušnou inštitúciou. Úrad európskeho ombudsmana si takto nielen v plnej miere objasní fakty, ale snaží sa tiež dosiahnuť riešenie, ktoré je akceptovateľné pre obe strany.

Ombudsmanka kladie veľký dôraz na vykonávanie strategických vyšetrovaní, ktoré sú vo verejnom záujme. Hlavná časť jej práce je však venovaná prípadom založeným na sťažnostiach od občanov, podnikov, združení, mimovládnych organizácií a iných organizácií.

Ombudsmanka sa stará o to, aby bola bezplatná služba podávania sťažností čo najspravodlivejšia, najtransparentnejšia a najjednoduchšia. Navrhovatelia môžu predložiť sťažnosť akoukoľvek formou písomnej korešpondencie vrátane online [formulára sťažnosti](#). Každá žiadosť sa prideli konkrétnej kontaktnej osobe, ktorá rieši prípady.

Ak je sťažnosť mimo mandátu ombudsmanky, úrad čo najskôr informuje sťažovateľov o iných orgánoch, ktoré by im mohli pomôcť. Môže tiež rozhodnúť postúpiť sťažnosti iným orgánom, napr. členom európskej siete ombudsmanov, ak s tým navrhovateľ súhlasí.

Ak sťažnosť nespĺňa kritériá prípustnosti alebo ak neexistujú dostatočné dôvody na začatie vyšetrovania prípustnej sťažnosti, ombudsmanka ju zamietne. V liste sťažovateľovi vždy, keď je to vhodné, poskytne poradenstvo týkajúce sa najmä toho, či sťažovateľovi môže pomôcť iný orgán na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni EÚ.

Keď sa ombudsmanka rozhoduje, či začne vyšetrovanie, skúma najskôr, či možno sťažnosť sťažovateľa rýchlo vyriešiť. Môže napríklad rýchlo preskúmať spis týkajúci sa sporu alebo jej pracovník zaoberajúci sa prípadom môže osloviť inštitúciu s cieľom prediskutovať možnosť rýchleho riešenia.

Vyšetrovania v plnom rozsahu sú potrebné, keď je sťažnosť zložitá alebo sa jednoznačne vyžadujú informácie od rôznych špecializovaných útvarov príslušnej inštitúcie. Ombudsmanka má k dispozícii viaceré možnosti. Môže navrhnúť riešenie alebo vydať odporúčanie, v ktorom požiada inštitúciu, aby napravila každý nesprávny úradný postup. Ak nie je možné dosiahnuť riešenie, ombudsmanka sa môže rozhodnúť uviesť kritické pripomienky.

Lepšie postupy riešenia prípadov

Koncom roku 2015 ombudsmanka začala revíziu svojich postupov riešenia prípadov s cieľom zlepšiť ich efektívnosť a posilniť ich vplyv. Revidované postupy budú zavedené v roku 2016 po ukončení tohto preskúmania a po konzultácii s Európskym parlamentom.

Vyhovenie návrhom ombudsmanky

Vyhovenie návrhom európskej ombudsmanky v roku 2014

Každý rok ombudsmanka uverejňuje komplexnú správu o tom, ako inštitúcie EÚ reagujú na návrhy ombudsmanky na zlepšenie správy EÚ. Tieto návrhy majú formu priateľských riešení, odporúčaní, kritických a ďalších pripomienok a ďalších poznámok. Miera vyhovenia návrhom je zásadná pre meranie vplyvu a významu práce ombudsmanky.

Správa s názvom *Putting it Right? – How the EU institutions responded to the Ombudsman in 2014* (Napravíme to? – Ako inštitúcie EÚ reagovali na ombudsmanku v roku 2014) odhaľuje, že inštitúcie EÚ splnili požiadavky ombudsmanky na 90 %. Toto je doteraz najvyššia miera plnenia, aká sa kedy dosiahla. Od roku 2011, keď úrad začal zaznamenávať štatistiku vyhovenia návrhom, inštitúcie plnili návrhy v priemere na úrovni 80 %. Ako sa v správe uvádza, miera vyhovenia návrhom sa od jednej inštitúcie k druhej môže výrazne líšiť – od 100 % v niektorých prípadoch po 0 % v najhoršom prípade. Napríklad Komisia vyhovela v prípade 86 % návrhov (nárast zo 73 % v roku 2013). Vzhľadom na svoju veľkosť v správe EÚ sa Komisia týka najväčší podiel na vyšetrovaní, ktoré ombudsmanka vykonáva.

Správa za rok 2015 bude k dispozícii koncom roka 2016.

Ako nadviazať kontakt s európskou ombudsmankou

Poštou

Európskzy ombudsman
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F- 67001 Strasbourg Cedex

Telefonicky

+33 (0)3 88 17 23 13

E-mailom

eo@ombudsman.europa.eu

Online

Webová lokalita: www.ombudsman.europa.eu

Twitter: twitter.com/EUombudsman

Google+: plus.google.com/101520878267293271723

LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026

YouTube: www.youtube.com/eotubes

Táto brožúra je uverejnená na webovej lokalite:

www.ombudsman.europa.eu

© Európska únia, 2016

Všetky fotografie a obrázky © Európska únia, okrem obálky (© Tom Grill/Getty Images)
a strany 8 (© Denis Ismagilov/Stocklib).

Reprodukcia na účely vzdelávania a nekomerčné účely je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Použitie písma FrutigerNext a Palatino.

Print	ISBN 978-92-9212-849-4	ISSN 1725-9789	doi:10.2869/99066	QK-AA-16-001-SK-C
PDF	ISBN 978-92-9212-884-5	ISSN 1830-6942	doi:10.2869/99479	QK-AA-16-001-SK-N

V prípade, že máte záujem o túto publikáciu vo verzii pre slabozrakých, obráťte sa na úrad Európskeho ombudsmana.

